

Osvětí (obsvětí)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2014](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2014](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 27. 8. 2014
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 27. 8. 2014

Osvětí (obsvětí)

([senlin](#) answered 7 years ago – [www](#))

Roughly, umwelt is the physical world or the environment; mitwelt is social / cultural world; eigenwelt is the world of personal experience. As far as being alienated from each and the degree of harm it would cause, that's open for debate. You could probably build a case for each.

To je právě ta hlavní chyba, že „osvětí“ (jakožto osvojené a tedy strukturované okolí) je jakoby samozřejmě redukováno na „okolí“ neosvojené a vztažené pouze k vnějšímu pozorovateli, jak on je zvnějšku může vidět a popsat – tedy strukturované jen jím, zatímco osvětí je nutno „vidět“ a snad pokusně (emfaticky) „popsat“ z hlediska toho, čím to osvětí je a kdo (co) si je tedy osvojoval a osvojuje. A zase tu musíme pamatovat na to, že tuto subjektivní povahu oné osvojenosti nesmíme redukovat na nic pouze subjektivního, na nic osobního (či osobnostního), protože nemusí jí o osvojení lidské, závislé na vnímavosti či reaktivitě člověka. – Z toho je patrné, že výtky „zpředměťujícího“ chápání okolí nesmí být adresována jen onomu zpředměťujícímu chápání a výkladu „okolí“ jakožto souboru věcí, předmětů (předmětných skutečností ve větší nebo menší blízkosti skutečného „subjektu“ (jakožto středu příslušného „prostředí“), ale musí se zaměřit také na eventuální zpředměťující interpretaci oné – ovšem zvnějšku viděné a chápané – osvojující a tím strukturující vztaženosti onoho subjektu k tomu, co kolem sebe nachází a rozpoznává. Ovšem žádný subjekt není jen středem „svého“ osvětí, ale musí do svého osvětí nějak pojmout, zabudovat také jiné subjekty, tj. jiné středy (jiná ohniska), tak jako ony jiné subjekty zase musí do svých osvětí zabudovat jeho jakožto střed pro ně jiného (cizího) subjektu. A to má své skutečné (tedy také věcné, „reálné“) následky pro to jak bude i pro vnějšího pozorovatele vyhlížet ona část „světa“ (část skutečností) kolem oněch mnoha subjektů v dané oblasti. A zde pak nemůžeme nevidět, že se díky oné spoluúčasti mnoha subjektů mohou vytvářet určité sféry, oblast, regiony atd. (termín budeme muset nějak najít), které dokonce ani „objektivně“ nemohou být chápány zcela zpředmětně, neboť to, jak jednotlivé subjekty vytvářejí kolem sebe „osvojené okolí“, se projevuje docela zřetelně také na tom, jak to okolí „vypadá“ i pro vnější pozorovatele, nejen na účastníky (spoluúčastníky) příslušného „místa“ (nejen v prostoru, ale i v čase), tedy určité lokality (a „temporality“). (Poznámka na okraj: a to je právě pro mne významná okolnost pro kterou nemohu akceptovat myšlenku „přirozeného světa“, protože se vznikem a vývojem člověka nutně dochází postupně stále mocněji k proměně „přírody“ a toho, co se zdá být „přirozené“.)

(Písek, 140827-2.)